

Kitaabka Daanyeel - Lambarka Boqolaad

Halganka Joogtada ah ee Xaqnimada Rumaysadka ku Timaadda Loo Dagaallamayo: Falanqayn Taariikheed oo Ku Saabsan Riddoobidda Protestantism-ka

Jeff Pippenger
2024-02-29

Farriintii ay Odayaashii Jones iyo Waggoner keeneen xilligii kacdoonkii 1888, waxay ahayd farriintii xaqnimada rumaysadka run ahaantii. Protestantnimada riddada ahi waxay ku dooddaa in xaqnimada uu bixiyey dhimashadii Masiixu iskutallaabta dusheeda ay qofka ku daboosho isagoo dembiyadiisa ku jira, laakiinse dhiiggiisu aanu dhab ahaantii dembiyadiisa ka qaadin. Caqiidadan beenta ahi waxay dhigtaa in ka qaadista dembigu ay dhacdo Imaatinka Labaad, markaas oo dembilayaasha si sixir ah loo beddelo. Protestantnimada riddada ah iyo, si rasmi ah tan iyo 1957, Adventism-ka La'odikiya, waxay ku andacoodaan in Masiixu si gaar ah u yahay Beddelkeenna, balse aanu ahayn Tusaalaheenna. Sannad ka hor 1888, Sister White waxay qortay sidan soo socota.

“Qalbi cusub ayaan idin siin doonaa, ruux cusubna waan idin gelin doonaa.’ Waxaan qalbigayga oo dhan ku aaminsanahay in Ruuxa Ilaah dunida laga sii qaadayo, oo kuwii helay iftiin weyn iyo fursado badan, haddana aan ka faa’iidaysan, ay noqon doonaan kuwii ugu horreeya ee laga tago. Waxay ka cadhaysiiyeen Ruuxa Ilaah ilaa uu ka tago. Hawsha firfircoon ee Shayddaanku hadda ku hayo qalbiyada, iyo kaniisadaha iyo quruumaha, waa inay argagax gelisaa arday kasta oo wax ka barta waxsii sheegidda. Dhammaadku waa dhow yahay. Kaniisadahayagu ha kacaan. Ha lagu waayo-aragno qalbiga xubnaha gaarka ah awoodda beddelidda ee Ilaah, markaas ayaannu arki doonnaa dhaqdhaqaaqa qotoda dheer ee Ruuxa Ilaah. Dembi-dhaaf keliya ma aha natiijada keliya ee dhimashadii Ciise. Isagu wuxuu bixiyey allabariga aan xadka lahayn, ma aha oo keliya in dembiga la tirtiro, laakiinse si dabeecadda aadanaha dib loogu soo celiyo, dib loogu qurxiyo, dib looga dhiso burburkeedii, oo looga dhigo mid ku habboon joogitaanka Ilaah....”

“Masiixu waa jaranjaradii uu Yacquub arkay, taas oo salkeedu ku taagnaa dhulka, halka darafkeeda ugu sarreeya uu gaadhayey samooyinka ugu sarreeya. Tani waxay muujinaysaa jidka loo cayimay ee badbaadada. Waa inaynu kor u fuulno jaranjaradan heerba heer. Haddii midkeen ugu dambaysta badbaado, waxay ku ahaan doontaa inuu ku dhegganaado Ciise sida jaranjarada heerarkeeda. Masiix waxaa rumaystaha loogu dhigay xigmad iyo xaqnimo, quduusayn, iyo furasho....”

“Waxa jiri doona dhicitaanno aad u xun oo ku dhaca kuwa u malaynaya inay si adag u taagan yihiin maxaa yeelay waxay haystaan runta; hase yeeshee uma haystaan sida ay Ciise ugu jirto. Daqiiqad keliya oo dayacaad ahi waxay naf gelin kartaa halaag aan dib loo sixi karin. Hal dembi ayaa keena kan labaad, kan labaadna wuxuu jid u diyaariyaa kan saddexaad, iyo sidaas oo kale. Waa inaynu, annagoo ah rasuullo aamin ah oo Ilaah, si joogto ah isaga barynaa in quwaddiisa nalagu ilaaliyo. Haddii aynu waajibaadka xataa hal inji ka leexanno, waxa inagu jira khatar ah inaynu ku sii soconno jid dembi ah oo ku dhammaada baabba’. Mid kasta oo

inaga mid ah rajo waa u jirtaa, laakiin hal jid oo keliya—waana innagoo nafteenna si adag ugu xidhayna Masiixa, oo dadaal kasta oo awoodeenna ah u adeegsanna sidii aynu u gaadhi lahayn kaamilnimada dabeecaddiisa.”

“Diintan is-macaan ee dembiga fududaysata, oo had iyo goor ku mashquulsan jacaylka Ilaah u qabo dembilaha, waxay dembilaha ku dhiirrigelisaa inuu rumaysto in Ilaah badbaadin doono isaga isaga oo weli dembi ku sii jira, iyadoo uu og yahay inuu dembi yahay. Tani waa jidka ay marayaan kuwo badan oo qirta inay rumaysan yihiin runta hadda jirta. Runta ayaa laga soocay noloshooda, taasina waa sababta aanay u lahayn awood dheeraad ah oo ay nafta ku qanciso dembigeeda oo ay u beddesho. Waa in la adkeeyo xadhig kasta oo neerfaha ah, ruux kasta, iyo muruq kasta, si dunida looga tago, iyo caadooyinkeeda, dhaqamadeeda, iyo moodooyinkeeda...”

“Haddaad dembiga ka tagtaan oo aad ku dhaqantaan rumaysad nool, hodantinimada barakooyinka samadu waxay idiin ahaan doontaa.” Selected Messages, buugga 3, 155.

“Diinta beenta ah ee ‘wanaagsanaan-wanaagsanaan’” ee Protestantism-ka riddada ka baxay waxaa loo aasaasay sida caqiido rasmi ah bilowgii jiilka afraad ee Adventism-ka sannadkii 1957. Waxay soo bandhigtay qeexid xaqnimo lagu caddeeyo ah oo “demiilaha ku dhiirrigelinaysa inuu rumaysto in Ilaah badbaadin doono isaga isaga oo weli dembiga ku sii jira.” Iskutallaabtu waxay baraysaa in “cafiska dembigu aanu ahayn natiijada keliya ee dhimashada Ciise,” waayo “Wuxuu bixiyey allabariga aan xadka lahayn, ma aha oo keliya in dembiga laga qaado, laakiin in dabeecadda aadanaha dib loo soo celiyo, dib loo qurxiyo, dib looga dhiso burburkeeda, oo laga dhigo mid ku habboon joogitaanka Ilaah.”

Kacdoonkii 1957, waxay muujinaysaa in iniintii fallaagada ee la beeray 1863, dabadeedna biqishay 1888, oo markii ka dambaysayna lagu waraabiyey farriintii been-abuurka ahayd ee uu matalayey buuggii la daabacay 1919 (The Doctrine of Christ), ay ugu dambayntii dhalisay midhihii ku dhawaaqis furan oo sheegayay in “iimaankii kuwii xaqa ahaa” ee asalka ahaa, oo ay metelayeen labada loox ee Xabaquuq, hadda la qaaday laguna beddelay qeexidda fasahaadsan ee “xaq ku-noqoshada rumaysadka” ee ka jirta Protestantism-ka riddowday. Nebigii caasiga ahaa ee Yahuudah ka yimid, wuxuu ku noqday ururkii kuwa jees-jeesa, wuxuuna wax la cunay nebiga beenta ah ee Beytel.

Farriinta loo diray kiniisadda La'odikiya, oo markii ugu horraysay loo soo bandhigay dhaqdhaqaaqii Milleriyiinta sannadkii 1856, dabadeedna mar kale loo diray kiniisadda La'odikiya sannadkii 1888, ayaa tallaabo kasta lagu diiday. Farriintaas Jones iyo Waggoner, oo sida ay sheegtay Sister White ahayd labadaba farriintii La'odikiya iyo farriintii xaqnimada rumaysadka, waa la diiday, iyadoo lagu andacoonayo in kuwii fallaagada ahaa ee diidayey ay dhab ahaantii difaacayeen astaamihii hore! Astaamihii ay difaacayeen waxay ahaayeen aasaas ay iyagu si bani-aadamnimo ah u dhiseen, oo ku taagan ciid.

Farriinta “xaqnimada rumaysadka” ee ay Jones iyo Waggoner soo bandhigeen sannadkii 1888, waxa ay ka koobnayd xaqiiqada injiilka runta ah, taas oo caddaynaysa in kuwa la xaq yeelay ay sidoo kale quduus laga dhigo. Waxay adkaynaysay in xaq laga dhigo ay tahay in “dhab ahaan”

quduus laga dhigo, ee aanay ahayn oo keliya in si sharci ah loogu “dhawaaqo” quduus. Farriintii Jones iyo Waggoner, oo Walaasha White ay sheegtay inay iyadu soo bandhigaysay sannado badan ka hor fallaagadii 1888, waxay caddaynaysaa in marka xaqnimada lagu tiriyo, quduusnimadana isla markaas la wada siiyo.

Si kale ma noqon karto, waayo xaq ka dhigista iyo quduus ka dhigistuba waxaa lagu dhammaystiraa joogitaanka Ruuxa Quduuska ah ee rumaystaha ku jira. Xaq ka dhigista iyo quduus ka dhigistu waa si fudud laba eray oo qeexaya laba dhinac oo ka mid ah hal hawl oo lagu dhammaystiro rumaystaha gudahiisa iyadoo uu joogo Ruuxa Quduuska ahi.

Waxay ahayd isla farrsiintii Muuse ee fallaagadii Qorax ay diideen, taas oo haddana la diiday 1856, dabadeedna mar kale 1888, ka dibna si fagaare ah loogu taagay inay tahay fiqiga badbaadada ee Adventism-ka La’odikiya 1957. Caasinimada joogtada ahina Ilaah way daalisay, waayo dadku waxay yidhaahdeen, “Mid kasta oo xumaan sameeyaa Rabbiga hortiiisa waa ku wanaagsan yahay, wuuna ku farxaa iyaga; ama, Aaway Ilaaha xukunka?”

Waxay yidhaahdeen, “kuwa dembaabaya waxaa lagu xaq ka dhigaa dhiigga Masiixa, Ilaahna wuu ku farxaa, in kastoo ay dembiga sii wadaan.” Kanu waa khiyaanada ruuxiga ah ee uu u taagan yahay farrsiinta loo diray La’odikiya (dad la xukumay), maxaa yeelay inkastoo Masiixu uu reer La’odikiya ku tilmaamo “kuwo hoogan, oo caloolxun, oo miskiin ah, oo indha la’, oo qaawan,” haddana waxay rumaysan yihiin inay yihiin “taajiriin, oo maal ku kordhay, oo aan waxba u baahnayn.” Oo xaaladdaas dhexdeeda, run ahaantii waxay qarka u saaran yihiin in afka Rabbiga laga soo tufto.

Kuwii aaminka ahaa ee taariikhda Millerite-ka, kuwaas oo ku adkaaystay waayo-aragnimadii niyad-jabkii ugu horreeyey ee 1844, sida uu Jeremyah ugu matalayo cutubka shan iyo tobnaad, aayadaha shan iyo tobanka ilaa kow iyo labaatanaad, iyagoo ah dhisayaashii aaminka ahaa ee macbudka, kuwaas oo loo ballanqaaday in haddii aysan ku noqon “shirkii kuwa wax quudhsada,” ay noqon doonaan “afka” Ilaah, ayaa haddana ku noqday “shirkii kuwa wax quudhsada” (oo uu matalayo nebiga beenta ah ee Beytel), waxayna u gudbeen inay noqdaan La’odikiyaaniyiin, iyagoo qarka u saaran in laga tufayo afka Ilaah, mana ay oga.

Xaaladda Adventisnimada La’oodhikiya ee 11-ka Sebtembar, 2001, waxaa lagu matalay xaaladdii Protestantiyiinta ee 11-ka Agoosto, 1840. Labadaas taariikhoodna waxaa lagu sii matalay Yuhuuddii muranka badnayd, markii Ruuxa Quduuska ahi ku soo degay baabtiiskii Masiixa. Mid kasta oo ka mid ah saddexdaas taariikhood, dad hore loo doortay ayaa la dhaafay, waxaana haddana hadda socda habka lagu dhaafayo. Rasuulka Axdiga, wakhtigii Yooxanaa Baabtiisaha, wuxuu ahaa inuu axdi la galo kuwa uu Butros ku tilmaamay “qarniga la doortay.”

Laakiin idinku waxaad tihiiin farcan la doortay, wadaadnimo boqortooyo ah, quruun quduus ah, dad Ilaah si gaar ah u leeyahay; si aad u muujisaan ammaanta kan idiinka yeedhay gudcurka oo idiin geliyey iftiinkiisa yaabka leh; idinkoo waagii hore aan dad ahayn, laakiin imminka ah dadka Ilaah; idinkoo aan hore naxariis u helin, laakiin imminka naxariis helay. 1 Butros 2:9, 10.

Butros wuxuu tilmaamayay dadka cusub ee la doortay ee wakhtigiisa, kuwaas oo markaas ahaa kaniisadda Masiixiga. Waxaa loo doortay inay ahaadaan “qarni la doortay,” xilli Masiix iyo Yooxanaa Baabtiisaha labaduba ku tilmaameen dadkii hore loo doortay inay yihiin qarni jilbisyo ah.

Jiilkii jilbisyo ahaa, sidee baad, idinkoo shar leh, wax wanaagsan ugu hadli kartaan? waayo, afku wuxuu ka hadlaa waxa qalbiga ka buuxa. Matayos 12:34.

Jiilkii la dhaafay waa “jiil jilbisyo ah,” taas oo astaan u ah Shayddaanka—xamaaratada waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Jiilkii la dhaafay wuxuu buuxiyey koobkii wakhtigii tijaabadooda, oo afartaas jiil gudaheedna waxay ku degeen dabecaddii jilbiska. Waxay yeesheen foodda naag dhillo ah. Taas aawadeed shan iyo labaatanka oday ee ku xusan Yexesqeel cutubka siddeedaad waxay diyaar u yihiin inay qorraxda u sujuudaan. Waxay samaysteen dabecaddii baabtiisnimada papacy-ga.

“Farriintii malaa’igta saddexaad ayaa loo diray dunida, iyadoo dadka looga digayo inay qaataan summadda bahalka ama tan sanamkiisa fooddahooda ama gacmahooda. In summaddan la qaato waxay ka dhigan tahay in la gaaro isla go’aankii bahalku gaaray, oo la taageero isla fikradihii uu qabo, iyadoo si toos ah looga soo horjeedo Erayga Ilaah.” Review and Herald, July 13, 1897.

Calaamadda bahalka waa calaamadda ninka dembiga, kaas oo ah baadariga Rooma iyo wakiilka dhulka ee Shayddaan. In la yimaado isla maanka bahalka waa in la yimaado isla maanka Shayddaan, kaas oo lagu astaysay mas sun leh.

“Si loo helo faa’iidooyinka iyo maamuusyada dunyadeed, kiniisadda waxaa loo horseeday inay raadiso raallinimada iyo taageerada ragga waaweyn ee dunida; oo iyadoo sidaan Masiixa ku diidday, waxaa lagu qanciyey inay daacadnimo u muujiso wakiilka Shayddaanka—hoggaamiyaha kiniisadda ee Rooma.” The Great Controversy, 50.

Jiilkii ugu dambeeyey ee qoom hore loo doortay, dabecaddoodu waxay ka tarjumaysaa dabecadda Shayddaanka. “Jiilka la doortay” oo waayadii hore aan ahayn dadka Ilaah, waxaa lagu doortaa hab imtixaan, sifayn iyo daahirin ah. Kuwii ka gudba habka imtixaanka waxaa loo doortaa inay la galaan Ilaah xiriir axdiyeed. Rabbigu axdi buu la galay kiniisadda Masiixiyiinta, dabadeedna mar kale Adventism-kii Milleri, sidaan oo kalena mar kale ayuu ula galaaa boqol iyo afartan iyo afar kun.

Marka Rabbigu uu axdi la galo dadka Ilaah ee hadda la doortay (kuwaas oo wakhtiyadii hore aan ahayn dadka Ilaah), wuxuu ugu yimaadaa isagoo ah Rasuulka Axdiga. Mid kasta oo ka mid ah saddexda taariikhood ee rumoobiya cutubka saddexaad ee Malaakii, waxaa ku jira rasuul diyaariya jidka Rasuulka Axdiga. Rasuulkii kowaad wuxuu ahaa Yooxanaa Baabtiisaha, kaas oo astaan u ahaa rasuulka labaad iyo kan saddexaad. Rasuulkii labaadna wuxuu ahaa William Miller. Isku darka astaamaha nebiyadeed ee Yooxanaa Baabtiisaha iyo William Miller waxay dhidibada u taagaan astaamaha rasuulka diyaariya jidka Rasuulka Axdiga si uu u yimaado oo axdi ula galo boqol iyo afartan iyo afar kun.

Saddexda rasuul ee jidka u sii diyaariya Masiixa, kaas oo ah Rasuulka Axdiga, si uu si lama filaan ah ugu yimaado macbudkiisa, waxay tusaale u yihiin hawl la dhammaystiro wakhtiga xukunka baaritaanka, kaas oo ku dhammaada xukunka fulinta.

“Maalmaha ugu dambeeya ee taariikhda dhulkan, axdigii Ilaah la lahaa dadkiisa amarradiisa xajiya waa in dib loo cusboonaysiiyaa. ‘Maalintaas waxaan axdi ugu dhigi doonaa xayawaanka duurka, iyo haadda samada, iyo waxa gurguurta ee dhulka jooga; qaansada iyo seefta iyo dagaalkana waan ka jebin doonaa dhulka, oo waxaan ka dhigi doonaa inay ammaan ku seexdaan. Oo weliba waan kuu guurin doonaa weligaa; haa, waxaan kuugu guurin doonaa xaqnimo, iyo caddaalad, iyo raxmad jacayl leh, iyo naxariisooyin. Xataa waxaan kuugu guurin doonaa aaminimo; oo Rabbiga waad garan doontaa.’”

“‘Oo waxay noqon doontaa maalintaas, anigu waan maqli doonaa, ayaa Rabbigu leeyahay, samada waan maqli doonaa, iyaguna dhulkay maqli doonaan; dhulkuna hadhuudhka, iyo khamriga, iyo saliidda ayuu maqli doonaa; iyaguna Yisre’eel bay maqli doonaan. Oo iyada ayaan dhulka igu beeran doonaa; oo waxaan u naxariisan doonaa tii aan naxariis helin; oo kuwa aan dadkayga ahayn waxaan ku odhan doonaa, Adigu waxaad tahay dadkaygii; iyaguna waxay odhan doonaan, Adigu waxaad tahay Ilaahaygii.’ Hoosheeca 2:14–23.”

“Maalintaasna, ... kuwa ka hadhay reer binu Israa’iil, iyo kuwa ka baxsaday reer Yacquub, ... waxay si run ah ugu tiirsanaan doonaan Rabbiga, Kan Quduuska ah ee Israa’iil.” Ishacyaah 10:20. “Quruun kasta, iyo qabiil, iyo af, iyo dad” dhexdood waxaa ka jiri doona kuwo si farxad leh uga jawaabi doona farriinta, “Ilaah ka cabsada, oo ammaanta siiya isaga; waayo, saacaddii xukunkiisa waa timid.” Waxay ka jeesan doonaan sanam kasta oo ku xidha dhulkan, oo waxay “caabudi doonaan kii sameeyey samada, iyo dhulka, iyo badda, iyo ilaha biyaha.” Waxay iska xorayn doonaan isku dhexyaac kasta, oo dunida hortooda ayay u istaagi doonaan iyagoo ah taallooyin naxariista Ilaah. Iyagoo adeeca shuruud kasta oo rabbaani ah, waxaa garan doona malaa’igta iyo dadkuba inay yihiin kuwa “xajiya amarrada Ilaah, iyo rumaysadka Ciise.” Muujintii 14:6–7, 12.

“‘Bal eega, maalmo ayaa imanaya, ayaa Rabbigu leeyahay, oo kii wax jeexa ayaa gaadhi doona kii wax goosta, kii canabkana tuujaana kii abuurka beera; buuruhuna waxay dhibci doonaan khamri macaan, oo kuraha oo dhammuna way dhalaali doonaan. Oo waxaan soo celin doonaa maxaabiisnimadii dadkayga reer binu Israa’iil, oo iyagu waxay dhisi doonaan magaalooyinkii burbursanaa, wayna degganaan doonaan; waxay beeran doonaan beero canab ah, oo waxay cabbi doonaan khamrigooda; weliba waxay samayn doonaan beero, oo waxay cuni doonaan midhahooda. Oo waxaan ku beerayaa dalkooda, oo mar dambe lagama rujin doono dalkooda aan iyaga siiyey, ayaa Rabbiga Ilaahaaga ahu leeyahay. Caamoos 9:13–15.’”
Review and Herald, February 26, 1914.

Malakii cutubka saddexaad waxa uu rumoobay wakhtigii Masiixa, iyo wakhtigii Millerites-ka, labadaas taariikhoodna waxay aqoonsanayaan rumoobiddiisa maalmaha ugu dambeeya. Sister White waxay rumoobidda Malakii cutubka saddexaad la jaanqaadaysaa shaqadii Masiixu ku nadiifinayey macbudka.

“Markii uu macbudka ka nadiifinayay iibsadayaashii iyo iibiyayaashii dunida, Ciise wuxuu ku dhawaaqay hawshiisa ah inuu qalbiga ka nadiifiyo wasakhnimada dembiga,—taas oo ah damacyada dunyadeed, hamiga nafsadda jecel, iyo caadooyinka sharka leh ee nafta kharriba. Malaakii 3:1–3 ayaa la soo xigtay.” The Desire of Ages, 161.

Nadiifintii macbudka ee Masiixu sameeyey waxay ka dhiganayd shuqulkiisa ah nadiifinta qalbiga dembiilaha toobad keena. Intii uu dadka dhexdeeda ka adeegayey, laba goor ayuu nadiifiyey macbudkii dhulka.

Nabigu wuxuu leeyahay, “Waxaan arkay malaa’ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo leh amar weyn; oo dhulkana waxaa iftiimiyeey ammaanteedii. Oo waxay ku qaylisay cod weyn oo xoog leh, iyadoo leh, Baabuloon tii weynayd way dhacday, way dhacday, oo waxay noqotay hoygii jinniyada” (Muujintii 18:1, 2). Kanu waa isla farriintii uu bixiyey malaa’igtii labaad. Baabuloon way dhacday, “maxaa yeelay waxay quruumaha oo dhan ka waraabisay khamrigii cadhada sinooyinkeeda” (Muujintii 14:8). Waa maxay khamrigaasu?—Waa cilmigeeda beenta ah. Waxay dunida siisay sabti been ah meeshiisii Sabtidii amarka afraad, oo waxay ku celcelisay beentii Shaydaanku ugu horrayn Xaawo ugu sheegay Ceeden—aan-dhimashada dabiiciga ah ee nafta. Qaladaad badan oo la mid ah ayay meel fog iyo meel dhow ku faafisay, iyadoo “amarrada dadka u dhigaysa waxbarid cilmi ah” (Matayos 15:9).

“Markii Ciise bilaabay adeeggiisii dadweynaha, wuxuu Macbudka ka nadiifiyey nijaasayntii quduus-darrada ahayd. Falalkii ugu dambeeyey ee adeeggiisa waxaa ka mid ahaa nadiifintii labaad ee Macbudka. Sidaas oo kale, shaqada ugu dambaysa ee digniinta dunida, laba baaq oo kala gaar ah ayaa loo jeediyaa kaniisadaha. Farriinta malaa’igta labaad waa, ‘Baabuloon waa dhacday, waa dhacday, magaaladii weynayd, maxaa yeelay quruumaha oo dhan waxay ka cabbisay khamriga cadhada sinadeeda’ (Muujintii 14:8). Oo qaylada weyn ee farriinta malaa’igta saddexaad dhexdeeda waxaa samada laga maqlaa cod leh, ‘Ka soo baxa iyada, dadkaygow, inaydnaan dembiyadeeda qayb ka noqon, oo aynaydnaan belaaoyinkeeda ka helin. Waayo, dembiyadeedu waxay gaadheen ilaa samada, oo Ilaahna xumaatooyinkeedii wuu soo xusuustay’ (Muujintii 18:4, 5).” Selected Messages, buugga 2, 118.

Dhammaystirka cutubka saddexaad ee Malaakii, Yooxanaa Baabtiisaha wuxuu ahaa rasuulkii jidka u diyaariyey Ciise, sidii Rasuulka Axdiga, inuu si kedis ah u yimaado macbudkiisa oo laba jeer u nadiifiyo. Intii lagu jiray adeeggiisii saddex sano iyo badhka ahaa, wuxuu nadiifiyey macbudka bilowgii iyo dhammaadkii adeeggiisa, sidaas darteedna wuxuu muujiyey in hawsha nadiifintu leedahay bilow metela dhammaadka. Ciise had iyo jeer dhammaadka ayuu ku tusaaleeyaa bilowga, oo iyadoo taas la waafajinayo shuqulkiisa sida Alfa iyo Oomeega, saddexda sano iyo badhku waxay ku bilaabmeen kuna dhammaadeen nadiifinta macbudka.

Dhammaadka saddexda sano iyo badhkii, wuxuu daadiyey dhiiggii xaqiijiyey axdigii oo dhammaystiray waxsii sheegiddii Daanyeel cutubka sagaalada, taas oo ahayd inuu axdiga la adkeeyo kuwa badan toddobaad keliya aawadiis, bartamihisana laga goyn doono.

Oo toddobaatan iyo laba toddobaad dabadeedna Masiixa waa la goyn doonaa, laakiin isaga aawadiis ma aha; oo dadka amiirka iman doona waxay baabbi’in doonaan magaalada iyo meesha quduuska ah; oo dhammaadkeeduna wuxuu ahaan doonaa sida daad, oo ilaa

dhammaadka dagaalka baabba'ooyin baa la qoondeeyey. Oo axdiga ayuu kuwa badan la adkayn doonaa hal toddobaad; oo toddobaadka badhtankiisana wuxuu joojin doonaa allabariga iyo qurbaanka, oo karaahiyada baabba'a faafiddeeda aawadeed wuxuu ka dhigi doonaa cidla, ilaa dhammaadka buuxa, oo wixii la qoondeeyeyna waxaa lagu shubi doonaa kan cidlada ah. Daanyeel 9:26, 27.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonaa maqaalka xiga.

“Bog ka dambaysa bog ayaa laga qori kari lahaa waxyaalahan. Shirar dhan ayaa khamiir u yeelanaya isla mabaadi'daas qalloocan. ‘Waayo, nimankooda taajiriinta ahu waxay ka buuxaan dulmi, oo dadka degganuna been bay ku hadleen, carrabkooduna afkooda waa khiyaano.’ Rabbigu wuu ka hawlgeli doonaa nadiifinta kaniisaddiisa. Runtii ayaan idiinku leeyahay, Rabbigu wuxuu qarka u saaran yahay inuu rogo oo afgembiyo hay'adaha magiciisa loogu yeedhay.

“Inta ay dhawaan u bilaaban doonto hawshan daahirinta ahi, ma sheegi karo, laakiin dib looma dhigi doono muddo dheer. Kan miirihiisu gacantiisa ku jiro wuxuu macbudkiisa ka nadiifin doonaa wasakhowgiisa anshaxa. Wuxuu si buuxda u daahirin doonaa meeshii uu hadhuudhka ku tumi jiray. Ilaah wuxuu dacwad ku hayaa dhammaan kuwa ku kacaya xataa caddaalad-darrada ugu yar; waayo, sidaas yeeliddooda ayay ku diidaan amar-haynta Ilaah, oo ay halis geliyaan saamigooda kafaaraggudka, furashada Masiixu u qaatay wiil kasta iyo gabadh kasta oo Aadan ka farcanta. Ma faa'iido bay leedahay in la qaato jid Ilaah nacayb u yahay? Ma faa'iido bay leedahay in fooxaashiinna lagu saaro dab qalaad oo Ilaah hortiisa lagu bixiyo, dabadeedna la yidhaahdo wax farqi ah ma samaynayso?”

“Ma ahaanin sida nidaamka Ilaah in wax badan lagu ururiyo Battle Creek. Xaaladda waxyaalaha hadda jirtaa waa tii hortayda laygu soo bandhigay digniin ahaan. Qalbigaygu aad buu uga xanuunsan yahay sawirka la ii muujiyey. Rabbigu wuxuu bixiyey digniino si looga hortago xaaladdan waxyaalaha niyad-jebinta iyo anshax-dhaca leh, laakiin lama dhegaysan. ‘Idinku waxaad tihiin cusbadii dhulka; laakiin haddii cusbadu dhadhankeedii lumiso, maxaa lagu cusbayn doonaa? Markaas dabadeed waxba uma roona, in dibadda lagu tuuro mooyaane, oo dadku cagaha ku tuntaan.’”

Waxaan ka baryayaa walaalahay inay toosaan. Haddaan isbeddel degdeg ahi dhicin, waa inaan xaqiiqooyinka dadka u bandhigaa; waayo xaaladdan waxyaaluhu waa inay is beddeshaan; rag aan la beddelin mar dambe ma aha inay maamuleyaal iyo agaasimayaal ka noqdaan hawl sidaas u weyn oo quduus ah. Daa'uudna annaguna isaga la jirkiis ayaa nalagu qasbay inaan nidhaahno, “Waa wakhtigii adiga, Rabbiyow, aad wax u qaban lahayd; waayo, sharcigaaga way baabbi'iyeen.” Special Testimonies, 30, 31.